

Web social a les biblioteques de Mallorca: estat de la qüestió

JAUME JULIÀ MAS¹, TÈCNIC AJUDANT D'ARXIU I BIBLIOTECA DEL
CONSELL INSULAR DE MALLORCA

Resum

Per tal de saber l'evolució de la web social a les biblioteques públiques –o que ofereixen un servei públic– de Mallorca s'ha recopilat informació de més de 100 biblioteques, les biblioteques de la xarxa mitjançant una breu enquesta i la resta a partir de cerques a Internet.

La informació que és sol·licitava era referent a: pàgines web, blogs, Facebook i Twitter.

Paraules clau

Web social, Facebook, Twitter, blogs, Mallorca, biblioteques

Introducció

Les web social o 2.0 ha tengut una forta implantació a la nostra societat en els darrers anys. Els blogs són llocs de freqüent consulta i cada cop més mallorquins i mallorquines empen aquest recurs, ja sigui com usuaris, autors, administradors,... Facebook també ha tengut una forta irrupció dins la nostra societat².

---

¹ Més informació a <http://bibliotecamallorquina.es/blog> i <http://www.linkedin.com/pub/jaume-juli%C3%A0/7/a56/628>

² Els espanyols som els més actius en les xarxes socials, segons un estudi elaborat per peoplesound.
<http://www.consumer.es/web/es/tecnologia/2009/07/28/186893.php>

BM

El món evoluciona cada cop més ràpidament, els canvis són constants i poden passar-te per damunt en un obrir i tancar d'ulls. Empreses consolidades cauen al temps que altres de noves puguen molt fort³.

Les biblioteques no són alienes a tota aquesta realitat, més bé al contrari. El que envolta la biblioteca hauria de determinar gran part del seu funcionament si no es vol quedar obsolet.

El present informe no és més que un recull estadístic sobre 4 recursos, escollits per la seva importància però sense oblidar que n'hi ha d'altres que també hi podrien ser⁴.

A les biblioteques se'ls hi ha sol·licitat informació sobre la pàgina web, blog, Facebook i Twitter.

Metodologia

El mecanisme ha estat molt simple, s'ha enviat un correu electrònic a les 74 biblioteques que componen la Xarxa de Biblioteques de Mallorca on es sol·licitava si la biblioteca comptava amb algun d'aquests recursos i si era així, que n'especificassin la direcció.

Per a les biblioteques de l'Ajuntament de Palma es va contactar directament amb la Biblioteca de Cortí, capdavantera en els serveis bibliotecaris del municipi.

Per a la resta de biblioteques es realitzaren cerques als dos principals cercadors: Yahooⁱⁱ i Googleⁱⁱⁱ.

Per tant, això no exclou que alguna biblioteca disposi d'algun d'aquests recursos i no s'hagi pogut localitzar o, simplement, que s'hagi creat després de la sol·licitud de la informació⁵

---

³ Basta veure l'augment d'usuaris i prestacions de Google. Algú no coneix Google? Doncs aquesta empresa té poc més de 10 anys!!

⁴ Tuenti, Myspace, Youtube, Flickr, etc...

⁵ Que s'ha realitzat al llarg del mes de juny

Xarxa de Biblioteques de Mallorca

El grau d'implementació de la web social a les biblioteques de la xarxa és gairebé nul. Només la Biblioteca de Cultura Artesana^{iv} i la Biblioteca Municipal d'Esporles^v disposen de pàgina web. No obstant això, el contingut de la primera és estàtic i obsolet⁶.

En canvi el web de la biblioteca d'Esporles, que funciona a partir d'una plantilla que ofereix el Ministeri de Cultura⁷, sí és dinàmic. L'actualització és freqüent amb la informació relativa a la biblioteca.

La resta de biblioteques no tenen ni compte de Twitter, ni blog, ni perfil de Facebook, ni web. Només una excepció, la Biblioteca de Pòrto^{vi}, que ha creat un perfil de Facebook des del qual es pretén difondre informació⁸.

El per què?

Fer anàlisis sobre situacions complexes mai és fàcil i, generalment, es simplifiquen les coses. No podem parlar d'un únic motiu, sinó de múltiples factors.

El que sí podem dir és que en molts casos aquestes biblioteques pateixen el mateix problema, manca de personal. Biblioteques amb només un treballador i que en alguns cops comparteix la feina amb la biblioteca amb altres tasques (generalment a l'arxiu o a l'Ajuntament). Un treballador que dedica 15 o 20 hores a la biblioteca no pot fer miracles.

La resposta del personal bibliotecari és que s'ha de prioritzar. No es pot fer tot, el dia a dia et menja i de moment hi ha altres prioritats. Aquest és un senyal inequívoc que o bé no s'han sabut veure els avantatges d'aquests recursos o que realment hi ha coses més profitoses per a les biblioteques.

Un altre factor és el desconeixement d'alguns/es, cada cop menys, bibliotecaris/àries sobre les noves tecnologies.

---

⁶ Actualment està en ple procés d'actualització

⁷ Sense servidor propi per la biblioteca sinó que forma part de <http://bibliotecapublicas.es>

⁸ De moment encara no té activitat destacable

Biblioteques de l'Ajuntament de Palma

El panorama a les biblioteques de l'Ajuntament de Palma no és millor, de les 25 biblioteques que ofereixen serveis al públic⁹, només una compta amb un blog, la Biblioteca de Cort.

De la resta, cap té pàgina web, perfil de facebook, blog ni compte de Twitter.

La problemàtica és semblant a la de les biblioteques de la Xarxa de Biblioteques de Mallorca. La majoria de biblioteques són unipersonals, a més a més algunes d'elles estan a centres educatius, per la qual cosa la major part del temps s'ha de dedicar a l'atenció al públic.

Biblioteca Pública de l'Estat a Palma i Can Torró, les excepcions

La biblioteca de Can Sales és l'excepció ja que té pàgina web^{vii}, perfil de Facebook^{viii} i dos blogs per al club de lectura^{ix}, un d'infantil i l'altre per a adults^x.

La pàgina web és molt semblant a la d'Esporles, funciona amb el servidor i disseny del Ministeri, però té l'avantatge de les actualitzacions constants. Es sacrifica el disseny i l'url poc amigable pel pragmatisme.

El perfil de facebook de la biblioteca és molt actiu, les informacions enviades són gairebé diàries i el nombre de seguidors augmenta exponencialment a diari^{xi}.

A més la informació és bidireccional, un diàleg entre usuaris, biblioteques i la Biblioteca Pública. Un bon exemple del que, segons el meu punt de vista, ha de ser un perfil de Facebook d'una biblioteca. Per posar un exemple, es varen sol·licitar voluntaris per fer contacontes i es va apuntar

---

⁹ Informació extreta del web de l'Ajuntament. <http://www.palmademallorca.es>

¹⁰ Tots dos amb Blogger

¹¹ El dia 3 d'agost comptava amb 405 amics

més gent del que realment la biblioteca podia abastar, cosa que ens dóna una idea de l'enorme potencial del recurs¹².

La Fundació Biblioteca de Can Torró d'Alcúdia, per altra banda, també té pàgina web^x i perfil de facebook^{xi}, tot i que menys actiu que l'anterior.

On és la clau?

Podríem pensar que el major nombre de treballadors i pressupost d'aquestes biblioteques possibilita la creació i manteniment d'aquests recursos. Però realment hi ha biblioteques amb molts recursos que no empren gairebé per res les eines que la web social ha posat a l'abast de tothom.

Evidentment la Biblioteca Pública de l'Estat¹³ és un cas diferent, el seu pressupost és molt més gran que la resta, però també és cert que el pressupost invertit en TIC no suposa un cost impensable per a altres biblioteques¹⁴.

Per tant, simplement parlaria de major interès i implicació en la matèria per part de la direcció de les dues biblioteques.

Biblioteques de centres educatius

Tot i haver-se introduït claus de cerca als dos cercadors sobre biblioteques escolars (biblioteca Mallorca escolar i biblioteca palma escolar) no s'ha obtingut cap resultat rellevant entre els 100 primers resultats.

El més significatiu és que la biblioteca de l'Institut d'Ensenyament Secundari Arxiduc Lluís Salvador^{xii} té una secció al web del centre on s'hi publica l'OPAC. El catàleg permet fer la cerca per Departament, per tema (a partir d'un llistat tancat) i pels continguts formals dels documents (autor, títol, editorial, ISBN i CDU). Curiosament el catàleg no està integrat dins el CABIB.

---

¹² I de l'estalvi que pot suposar

¹³ Biblioteca de Can Sales

¹⁴ Això no és aplicable a biblioteques de barriada o de pobles petits, però sí a la resta.

La biblioteca de l'IES de Lluçmajor^{xiii} és un cas semblant en el sentit que no té una web pròpia però sí una secció al web del centre educatiu on es publiquen les activitats de la biblioteca.

Aquest institut també té un blog^{xiv} per al club de lectura, tot i que no s'actualitza des de novembre de 2008 i gairebé no conté informació.

L'IES Son Rullan^{xv} també té una secció al seu web per a la biblioteca, on aproximadament cada tres mesos es publiquen les novetats en format .pdf. També hi ha un fòrum (tot i que pràcticament inactiu des de fa anys) i un formulari de contacte amb el/la responsable de la biblioteca.

Altres biblioteques

La Biblioteca Diocesana de Mallorca^{xvi} té una pàgina web amb informació organitzada a partir d'un organigrama i accés als diferents catàlegs. No obstant, la informació és estàtica i en gran part desfasada.

La Biblioteca Balear del Monestir de La Real^{xvii} disposa de blog tot i que no s'actualitza des de novembre de 2008.

La Biblioteca Lluís Alemany^{xviii} té pàgina web estàtica i depenent del web del Consell de Mallorca. És un cas molt semblant a la Biblioteca de Cultura Artesana.

La biblioteca de la Fundació Bartolomé March^{xix} i la de la Fundació Pilar i Joan Miró de Mallorca^{xx} gaudeixen d'un espai dins els webs de les seves organitzacions. El de la biblioteca de la Fundació March és gairebé simbòlic. Només informa breument sobre la història del servei i els horaris.

La biblioteca de la Fundació Pilar i Joan Miró en canvi és més completa. Ofereix accés al catàleg i aporta dades sobre els serveis, fons i dades d'interès de la biblioteca.

La Biblioteca de l'Escola Oficial d'Idiomes, a més de tenir una secció al web^{xxi} de la institució, disposa de blog^{xxii}

Conclusions

El grau d'implementació dels quatre recursos és gairebé nul. La majoria de biblioteques no està present a Internet o ho està de manera purament simbòlica, amb pàgines web testimonials –on hi apareixen els horaris i poca cosa més- o amb blogs abandonats.

Com a curiositat dir que tots els blogs¹⁵ localitzats funcionen amb Blogger.

Només 3 biblioteques tenen perfil de facebook i dos d'aquestes no sofreixen gairebé actualització.

Però el cas més extrem el veim amb Twitter ja que cap biblioteca hi té un compte. També s'ha de considerar que aquesta eina no ha tengut el mateix èxit que Facebook o els blogs, quedant relegada a una petita "èlit" amb coneixements elevats de noves tecnologies.

Pel que fa a les biblioteques de centres educatius, el panorama és semblant. Aquí però el més xocant és que centres públics que haurien de tenir els seus catàlegs introduïts dins el CABIB, no hi apareixen, però alguna després té el seu propi OPAC. Aquesta situació és incomprensible tenint una eina global com el CABIB. Un sol catàleg per a totes les illes és una possibilitat que no hem de menysprear donada la comoditat que això representa.

Com ja he esmentat abans, els motius són diversos i sempre complexos, manca de personal, manca de formació en la matèria, desinterès o simplement que no s'ha sabut trobar l'atractiu d'aquests recursos.

Igualment molta gent considera la inversió en web social excessiva enlloc de veure l'estalvi que a llarg termini pot suposar.

El positiu d'aquest panorama és que hi ha molt de camp per avançar, moltes coses per fer i molt marge per millorar. A més, tenim un exemple de bon ús de les TIC com és la Biblioteca Pública de l'Estat a Palma, que

---

¹⁵ Els dos de Can Sales, el de Cort, el de la Biblioteca Balear, el de l'Escola Oficial d'Idiomes i el de l'IES de Lluçmajor

BM

compta amb una persona que es dedica gairebé en exclusiva al manteniment de la imatge que s'ofereix de la biblioteca a Internet.

Al final les biblioteques acabaran adaptant-se als nous temps, però farà falta veure si això serà fruit d'un procés planificat o de cop quan la necessitat així ho determini.

Una cosa és ben clara, ja no val amb esperar que la gent ens vingui als nostres serveis, actualment amb tanta oferta som nosaltres els que hem d'anar a cercar l'usuari.

Si deixam de banda l'espai on els usuaris interactuen, ells ens deixaran de banda a nosaltres...

Bibliografia

Consumer Eroski. "Un estudio situa a los españoles entre los europeos más activos en las redes sociales" [En línea].

<<http://www.consumer.es/web/es/tecnologia/2009/07/28/186893.php>>

[Darrera consulta 05/08/09].

---

i <http://bibcort.blogspot.com/>. Blog de la biblioteca de Cort

ii <http://www.yahoo.com>

iii <http://www.google.com>

iv <http://www.conselldemallorca.net/biblioteques/bcart.htm>. Biblioteca de

Cultura Artesana (dins el web del Consell)

v <http://www.bibliotecaspublicas.es/espores/index.jsp>. Biblioteca Municipal d'Esporles

vi <http://ca-es.facebook.com/biblioteca.bimarportol>. Perfil de Facebook de Bimar Pòrtol

vii <http://www.bibliotecaspublicas.es/palmademallorca/index.jsp>. Biblioteca Pública de l'Estat a Palma de Mallorca

viii <http://ca-es.facebook.com/CanSales>. Perfil de Facebook de la biblioteca Pública de l'Estat a Palma de Mallorca

ix <http://clubdelecturacansalas.blogspot.com/>. Blog del club de lectura d'adults de la biblioteca Pública de l'Estat a Palma de Mallorca

<http://clubdelecturaquidditch.blogspot.com/>. Blog del club de lectura infantil de la biblioteca Pública de l'Estat a Palma de Mallorca)

x <http://www.cantorro.es>. Biblioteca de Can Torró

xi <http://ca-es.facebook.com/pages/Alcudia-Spain/Fundacio-Biblioteca-dAlcudia-Can-Torro/74630173460?ref=mf>. Perfil de facebook de la biblioteca de Can Torró

xii <http://www.iesarxiduc.net/bibliotk/index.php>. Biblioteca de l'IES Arxiduc Lluís Salvador

xiii <http://www.iesllucmajor.org/spip/spip.php?rubrique65>. Biblioteca de l'IES de Lluçmajor

xiv <http://clubdelecturaiesllucmajor.blogspot.com/>. Blog del club de lectura de l'IES de Lluçmajor

xv <http://www.sonrullan.com/pagina/bibliote/index.htm>. Biblioteca de l'IES Son Rullan

xvi <http://www.bibliotecadiocesana.com/>. Biblioteca Diocesana de Mallorca

xvii <http://bibliotecabalear.blogspot.com/>. Blog de la Biblioteca Balear del Monestir de La Real allotjat amb blogger.

xviii <http://www.conselldemallorca.net/biblioteques/blalem.htm>. Biblioteca Lluís Alemany (dins el web del Consell).

xix <http://www.fundbmarch.es/biblio.htm>. Secció de la Biblioteca de la Fundació Bartolomé March al web de la institució

xx <http://miro.palmademallorca.es/catala/bibliote.htm>. Secció de la Biblioteca de la Fundació Pilar i Joan Miró dins el web de l'organització.

xxi http://www.eoipalma.com/index.php?option=com_content&task=view&id=155&Itemid=186. Secció de la Biblioteca al web de l'Escola Oficial d'Idiomes

xxii <http://bibliotecaeoipalma.blogspot.com/> Blog de la Biblioteca de L'Escola Oficial d'Idiomes